

شروع شد این جنگها را که عبارت از سه جنگ است جنگ پونیک و جنگ
 جنگ اول که از تاریخ (۲۶۴) الی (۲۴۱) قبل از مسیح طول کشید و
 آن این شد که رومیها کارتاژی را از سیل خارج کردند
 و جنگ دوم که در تاریخ (۲۲۱) الی (۲۱۸) قبل از مسیح بود این جنگ
 بود که سر کرده از اهل کارتاژ موسوم به انیبال از اسپانی حرکت نمود
 و از میان االی جنوب مکهت کل عبور کرده از کوهستان آلب گذشته
 با ایتالیا فرود آمد و در مدت سه سال در سه جنگ بزرگ بر رومیها غالب

شهر کارتاژ رومیها را بستند و در آن کارتاژ خلاص گشتند و شهر آنها را محاصره و تخریب کردند

آمد و بعد از جنگ کان که مشهورترین قوی انیبال است در مکهت ناپل سکنی

حست علی باد صفایین من با جرات جلاوت خود را از دست ندادند و با
 ایبال دیگر جرت حمد داشت - زمین با محض اینکه ایبال را محبور
 به تهاج شدن از ایطالیان نماید سرداری که نامش (سپین) بود با فریقا
 فرستادند و او در نزدیکی کارتاژ قسطن خود را از کشتی فرستاد و او را
 در مقام مدافع برآمده در (زانا) سنگت فرود و کارتاژ بهادر خوست
 اصلاح نمودند و زمین نام بسیار او در تصرف خود نگاه داشتند
 در جنگ سیم که از تاریخ (۱۴۹) الی (۱۴۶) قبل از مسیح بود در مهنا
 خوانندگی کلی از شهر کارتاژ خلاص شوند و شهر کارتاژ را محاصره نمودند بعد
 فتح آنرا خراب کردند چنانکه در تصویر (۲) نموده شده

سؤالات

جنگهای یونیک ایسان کنید — شهر کارتاژ (که گجا واقع بود) و کی با آنها
 ساختند — کارتاژها با چه قشون جنگ و فتوحات نمودند — رومن با چه کارتاژها
 برخوردند و با آنها چه کردند — جنگهای یونیک چند سال طول کشیدند — سرد
 کارتاژها که بود — و چند جنگ بارنها کرد — بالاخره رومن با کارتاژها چه کردند

۹۳) فتح مشرق زمین — بعد از آنکه امپراطوری اسکندر برپا شد
 در مشرق زمین چندین دولت یونانی تشکیل گردید و در مهابکت آن
 ممالک متصرف شدند و طایفه هم مملکتی را بدون جنگ منقسم نمودند و
 از سلاطین مقدونیه را مغلوب ساختند که یکی از آنها فیلیپ بود در ۱۹۲
 قبل از مسیح و دیگری برودیس در ۱۶۸ و همچنین انطونیوس پادشاه شاه
 در ۱۹۱ قبل از مسیح مغلوب نمودند و با پادشاه شدند (میردات)
 در جنگ کرد از ۱۶۲ الی ۱۶۳ قبل از مسیح و بالاخره مقدونیه یونانی
 و تمام آسیای صغیره و شام و مصر را تصاحب کردند

سؤالات

بعد از برهم خوردن امپراطوری اسکندر چه واقع شد
و من تا که ام ممالک را سخر
ساختند با که جنگ کرد

(۱۴۰) فتح مغرب بعد از آنکه رمن ممالک شرق را سخر ساختند
فتح بلاد مغرب پدید آمدند پیش از این دستیم که مملکت اسپان را در جنگ
کارناژ تسخیر نمودند اکنون میگوئیم که در آن زمان طایفه کل در مملکت فرانسه سکنی
داشتند و این طایفه در تمام اسباب ترس و وحشت آنها بود زیرا که
طوائف کل قبل از آن ایتالیا و روم را سخر کرده بودند

ولهذا بعد از آنکه رمنها جماعتی از طوائف کل را در ایتالیا مغلوب و مطیع
ساختند بطرف مملکت کل حمله در کردند و در سلسله ممالک مابین جبال
آلب و پیرنه را متصرف گشته در آنجا دو شهر بنا کردند یکی (اکس) و دیگری
(ناربون)

خلاصه قیصر در مدت هشت سال مابقی ایالت کل را در درون تصرف
نمود از سنه ۵ تا سنه ۵۱ قبل از مسیح

سؤالات

رهنما بعد از تسخیر ممالک مشرق چه کردند در آن عصر در فرانسه چه طایفه ساکن بود
رهنما اول کجای فرانسه را مستعمر کرده چه کردند بعد از آن باقی ایالت کل را که تصرف نمود

۱۱- جنگهای داخلی . در تمام این وقت حکمرانان مملکت اسپانیا با

مجلس سنا (نخبا) بود و بیعت و بیعت رسم کابینا بود (فردوم) یا در محل
تجارت جمع میشدند و کابینا هم میدان مشق میآمدند و همیشه مجلس سنا را
محترم و اطاعت امرش را واجب میدانستند و کتولها هم هیچ کاری
بدون عموم رعایا انجام نمیدادند و آخر الامر از رهنمای اصلی چندان
کسی باقی نمانده بود و جمعی از غربا و اشهر ارداخل قشون من کرده مقصود
ایشان در خدمت پول نقد بود و عارت عایا جنگ ایشان محض
کسب بود نه از برای انجام تکلیف شخصی و از این جهت با اطاعتی از دولت
رسم داشتند بلکه فقط بسردار خودشان که پول با ایشان میداد اطاعت
میکردند و سردار با هم مقصودشان آن بود که مجلس سنا را در زیر حکم
و میل خود در آورند و چون سردار متعدد بودند و بر یک میخواستند
در حکم استقلال داشتند در میان ایشان جنگ برپای شد و این

جنگ داخلی مدت هشتاد سال طول کشید

در رم و ایتالیا و ممالک دیگر که متعلق به دولت روم بود مابین ماریوس و سیلا و همچنین در میان سرریوس و پمپه از هشتادالی هفتاد و دو جنگ آمده دریافت و نیز در میان پمپه و سزار از چهل و نه الی چهل و پنج قبل از مسیح جنگ برپای بود و مابین آنطوان و اکتا و از چهل و دو الی دوالی سی سال قبل از مسیح جنگ تکرار داشت و در هر جنگ هر یک از سرداران که غالب میشد چند سال مالک کل بود اگر چه مدت سلطنتش بقالی نداشت

آخر الامر امانی رم از جنگهای پی در پی خسته شدند و فاتح آخرین یعنی اکتا و قدرتی حاصل نموده صاحب و لقب جدید کردید یکی اکتا و دیگری امپراتور در هشتاد و سه سال قبل از مسیح مجلس سنا اگر چه بکلی منحل و مضمحل نشد ولی اسمی بی رسم بود و هیچ چه تسلطی نداشت بلکه کلیه احکام بانحصر امپراتور بود و در عهد سلطنت اکتا حضرت مسیح متولد شد

سؤالات

شرح مجلس سنا و حال االی، م دو وضع کنسولها را بگوئید — آخر الامرتشون برم
چه کسان بودند و مقصودشان چه بود — سردارهای تشون برم چه میخواستند
که ام سردار با هم جنک و بختند — مدت جنگهای ایشان چند حوال گشید
مال امر آنها کجا منستی شد و که عقب امپراطوری یافت — و حال مجلس
سنا چه بود — در عهد اکوست چه اتفاق افتاد

خلاصه که باید از برنمایید (۱۳۶)

اولاً رم در ۲۵۳ پیش از میلاد بنا نهاده شد
ثانیاً در ابتدا حکمران آنجا سلاصین بودند و بعد مدت پانصد و ده سال
کنسولها و مجلس سنا با م حکومت میپرداختند
ثالثاً پاتریسین (دبویان) و پلیمین (غربان) مدت میدی با یکدیگر
در مجادله بودند و عاقبت الامر پاتریسین با دست از مجادله برداشته همه
با هم مساوی شدند

رابعاً رومی ما بصرین قشون عسکر قدیم را داشتند و عالم را با طاعت خود در آید
 خامساً در قنوجات خود از ایتالیا شروع نمود از سنه ۵۰۱ الی ۵۲۲
 سادساً بعد از آن کار مار را در سه جنگ پونیک مغلوب ساختند از سنه ۲۶۴

الی سنه ۱۴۶

سابعاً بعد از آن مشرق زمین را بدون زحمتی تسخیر کردند
 ثامناً طایفه گل را مغلوب نموده ممالک مغرب را با طاعت خود در آورده
 ناسماً چون قشون من اطاعت کسی غیر از سردارهای خود نمیکرد و سردار
 همه میخواستند زمین و بزرگ باشد جنگهای داخلی طولانی واقع شد
 و بعد از آنکه یکی از سردارها بطبق امپراطوری ریاست مطلقه یافت
 جنگ ایشان بجا نماند رسید

فصل پنجم امپراطوری ام

۴۲ - امپراطوری و ایالات - زمینها بسیاری از ولایات
تصرف کرده بودند و امپراطور با هم مدت صد سال در فتوحات مشغول
گردید و چون بصرای لم بزرج یا کنار رودخانه های بزرگ میرسد توقف
میکرد مانند رود رن و دانوب و تمام ممالکی که در تصرف آورده
بود جز امپراطوری ملت نم محسوب بود و آن ممالک امروز باین اسمی
موسوم است

انگلیس اسپانی فرانسه تمامی قسمت جنوبی ساحل دانوب که
سوئیس و ویر و اطیش باشد
و همچنین ممالک اروپای عثمانی و آسیای صغیر و شامات و سلا
اسریتیا - و این ساحت عظیم را بچهل و شش ایالت تقسیم کرده
بودند و برای آن جنلی وسیع و بزرگ بود مثلاً تمام ممالک و
و دوش پنج ایالت تقسیم شده بود

و در برابری بکنیزدالی از طرف هم منصوب بود که فرمانده قشون فرنگی
بود.

و کنیز هم ناظر از برای جنج اوری مالیات معین کرده بود
این دالیان که موسوم به درپرکنول بودند تجارت و چااول امول
رعایا بیشتر اشکان اشته تا بفرمانفرمانی و حکومت میان آنها
و مجلس ساهم در این خصوص کلیه ساکت بود

اگرچه امپراطور با ضمناً از برای حکام مفتش میکاشته و تاکت اندازه
ایشان را از رسمکاری و بد رفتارسی بار رعایا منع میکرد
اما حکام از صفت سادقت امپراطور بسیار خوشوقت و خوشحال بود

سؤالات

ممالکی که در نهایت تصرف کرده بودند که نام ما بود - اسم آن ممالک امروزه چیست
دولت نام بچند ایالت تقسیم شده بود - در ایالات چه اشخاص مخرافی میکرد
مهرزرقاد ایشان بار رعایا چگونه بود

۳۳ - و و از ده شهرار (قیصر) دوازده امپراطور اول
که خزانه فرمای ممالک نام بودند ایشان را قیصره دوازده کا میخوانند

سند قبل از مسیح نمانده بعد از میلاد و اینها بکارهای اقدار مردم شدند
 و مردم بجم نام احکام آنها را اطاعت میکرد و میگفتند امپراطور قانون
 مجتم است

بعضی از این قیامه با وجود کمال قدرت و استقلال با نهایت تین و عدالت
 رفتار میکردند مانند آگوست و سپازین و تیتوس
 اما اغلب آنها بی اعتدالی و زیاده روی را پیشه خود ساخته موافق میل و
 هوای نفس خود رفتار مینمودند

غیر زن و می سین بسیار خیس بی رحم بود و بر کس بی
 آنها موافقت نداشت فوراً امر بقتلش مینمود و همیشه در پی آن بود
 که از اشخاص متمول با ثروت بهانه بدست آورده اموال ایشان را بنه
 بعضی دیگر از ایشان نیمی بخواه بودند کالی کولا مردم را پیش
 خود امر میکرد و اسب خودش را کنول لقب میداد و کله و بزین
 از رحمت حکمرانی اظهار انصاف مینمودند و در عوض خود کینه از خلفا
 یا چاکران فسد و مایه را بچکمرانی در میان مردم میگذاشتند

سئوالات

فرمانروایان اول مملکت کم که بود۔ وایشانرا چه میخوانند۔ از کی تا کی بودند۔
و بطور کلی بر رفتار آنها چگونه بود۔ امپراطوران بدرقار چه کارها میکردند۔

۱۳۴۔ انطونین ^{سپه} پانجمین امپراطور که بعد از قیصره سلطنت سم کرده
از سن ۹۶ تا ۱۹۲ میلادی بر خلاف قیصر و امپراطورهای خوبی بودند و
بانهای لقب دادند تا زمان انطونین را ایداقانون نوشته و مدونی در میان
رمنها بود و هر قاضی بواسی نفس خود قانونی میکند است و از آنرا حکم میکند
و دیگری او را تغییر میداد انطونین قانونی بدون کردند که تغییر و تبدیل
نیابد و احکام جدیدی بر قانون قدیم اضافه نمودند تا آن زمان سراقانی
حق کشتن غلام خود را داشت و انطونینها از این عمل منع کردند و تا یک
اندازه حقوق رمنها را از روی عدل و حق مقرر داشتند که از آن
بعد آن قوانین را در کتب بات حقه (جنامیدند و دولت فرانسه در که
خودشان بسیاری از آن قوانین را اخذ نموده اند

انطونینها اشخاص با بوش و سردارهای قابل بودند و غالباً طویب
وحشی که از ساحل دانوب بر مملکت رمن حمله میکردند عقب می نشانی

سئوالات

آنظمین تا کیان بود در چه تاریخ سلطنت م کرد - چه ترقی و زوینت بنا دارند - در شکر کشی چه حال داشتند -

۴۵ - تمدن رومن - رهنما مردمانی بسیار درشت خمی بودند که

بجز جنگ و زراعت زمین نمیدانستند ولی بواسطه معاشرت با امانی

و یونان نوشتن تا لیغات خوب و قطعهای فصیح و ساختن ابنیه و مجسمه

بیا موقت ایتالیا و فرانسه و اسپانیا و انگلیس بدست آوردند

باقی مانده شهری داشتند و ممالک ایشان با جنگهای بزرگ پر شد

بود بعد از آنکه رهنما این ممالک تصرف کرد و راههای بزرگ رختند

و در همه جا شهرها و معبد بنا کردند و تماشاخانه ها و حمام ها راه انداختند

و تمام صنایعی که خودشان از یونان آموخته بودند با امانی این ممالک را

تمام ساکنین ممالک فرور زبان لاطین تکلم میکنند و زندگانی

مانند رهنما را تعلیم گرفتند

مثلاً در فرانسه صد شهر است که بنامی آنها از رومن است و غالباً بخراب

و مجسمه ها از آن باقی مانده دیده میشود زبان فرانسه از زبان لاطینی

استخراج شده است

سؤالات

طباع رمنها چه بود از معاشرت االی آسیا و یونان چه چیز آموختند -
در ممالکی که مسخر نموده چه تصرفات کردند - االی این ممالک چه زبان تکلم میکرد

۴- سلطنت سربازان امپراطور مانی که بعد از انطونینا
در امر سلطنت و حکمرانی آزاد بودند و سربازان را آنها مستطاشده بود
هر وقت امپراطوری بقدر کفایت با آنها پول بیاورید و اطاعت
امرا آنها را نمیکرد آن امپراطور را بقتل میرسانید و امپراطور دیگری
دی مسیناوند

قشون رمن عبارت از چند اردو بود یکی در مکت انگلیس و یکی در سواحل
رود رن و یکی در کنار رود دانوب و دیگری در شامات ولی این
اردو ها غالباً با یکدیگر اتفاق نمیداشتند و هر یک امپراطوری از برای
خود تعیین نموده با یکدیگر جنگ میکردند از ۲۵۹ تا ۲۸۴ میلادی که در میان
ایشان نبوده از هیئت امپراطور روم متعین شد و در میان آنها امپراطور

تاریخی بهم بود مثل ملی بود باقی که کشیش جوانی از اهل شام بود و لباس
زنانه می پوشید

سؤالات

امپراطورانی که بعد از آنوقتینا بودند چه حال داشتند - سرانجام با آنها چه قسم رفتار
میکردند - قشون رمن چه ترتیب داشت

۴۷- بنامی شهر اسلامبول - آخرالامر چندین امپراطور که در آنجا پادشاهی
بودند بسطنت رمن منصوب گردیدند و بسیار عقید بود که مردم از آنها
اطاعت و انقیاد نمایند و محض اینکه جنگهای داخلی رطرف گردیده بودند
جلوگیری شود قرار بر این دادند که همیشه در مملکت رمن دو امپراطور سلطنت نمایند
یکی در طرف مشرق مملکت و دیگری در ایالات غربی

بعد از این قرارداد در عتسه میلادی امپراطور قسطنطین شهر جدیدی را
برای خود بنا نمود و او را بنام خود موسوم ساخت این شهر در مدت چهار
سال ساخته شد و شهر بزرگی شبیه شهر رم بود و بعد از اتمام ساکنین
شهرهای مجاور آنجا را قهرآبانشهر اتقال داد و از آن زمان سلاطین شرقی
رم آنجا را پایتخت مملکت خود قرار دادند

سئوالات

اخترالامکار امپراطوری روم کجا منتهی شد از برای جلوگیری جنگهای داخلی
چه کردند - شهر اسلامبول در چه تاریخ و چگونه ساخته شد

۳۱- امپراطوری مشرقی از این تاریخ دو امپراطوری در مملکت
روم با برقرار گردید یکی در قسطنطنیه و دیگری در ایالتیادولی این
امپراطورها در طرز زندگی بسیار شباهتی با امپراطورهای قدیم روم
نداشتند تاج مروارید بر سر میگذاشتند و در منتهای عمارت سلطنتی
سکنی نموده بر فراز تخت طلا می نشستند و لباس بنفسمی پوشیدند که شباهت
زرباب داشت و در بار خود هزاران چاکر و خدمتگذار داشتند که
امپراطور را مثل خدا پرستش میکردند و در بار ایشان بدرمار سلاطین روم
ایران خیلی شایسته داشت

سئوالات

از تاریخ بنای اسلامبول ^{عربی} نزدیک امپراطوری روم چه بود - امپراطوری شرقی چه قسم بنا
میکرد
۳۹- منزل مملکت - امپراطورهای مغرب از برای مرتب داشتن

۱۰

در بار سلطنت و تفاهداری سربازان خود پول بسیار لازم داشته و آنرا
 مالیات زیاد از رعایا مطالبه میکردند و چون رعایای شهر از عمده ادای
 آن مالیات کزاف بر میآمدند مالیات آنها را بر تو انکران و اهل ثروت
 شهر توجیه نموده ایشان را مجبور میساختند که در عوض تمام رعایا مالیات
 مقرر را بپردازند بواسطه این فقر و بدت صد سال تمام تو انکران
 با فلاس افتادند و رعایا متفرق گردیده از برای زراعت اراضی کسی
 باقی نماند و همچنین از برای جنگ و دفاع دشمنان از خزانه طوائف و حشی
 از هر طرف داخل مملکت شدند تا در عرصه ۲۷۰ مس کرده یکی از طوائف و حشی
 که (اواکر) نام داشت امپراطور رم را که سلطان قسمت غربی روم
 بود از تحت سلطنت بزر آورده و بنجر امپراطور شرقی که پانچس قسطنطینه
 بود باقی نماند

سؤالات

امپراطور با چه ترتیب مالیات دریافت میکرد؟ طوائف و حشی چه میکردند؟
 مس کرده طوائف و حشی با امپراطور غربی چه کرد؟

خلاصه که باید از برجام (۵)

اولاً ممالکی که با حاکم نرم درآمده بودند همواره طوری نرم را تشبیل دادند و
 ایالات متعدد تقسیم گشته در بر ایالت پروکنسول ذنایب قونولی، والی
 ثانیاً دوازده امپراطور اول را قیصر نامیدند از ششده قبل از میلاد
 الی ششده بعد از میلاد و اغلب آنها بی رحم و متعدی بودند
 ثالثاً بعد از ایشان آنطونین با درآمد از ششده الی شصت میلادی و
 امپراطورهای عاقل بودند و حقوق آنها ثابت کردند
 رابعاً امپراطوری من در آن عصر بسیار صاحب تمدن بود مثل برشهرهای
 آباد در راههای معمو که آثار آنها هنوز باقی است
 خامساً دستجات قشون روم بسبب جنگهای داخلی مملکت را خراب کردند
 سادساً امپراطورانی که دوباره نظم را برقرار کردند مملکت را بدو قسمت
 تقسیم نمودند و شهر قسطنطیه را در شصت و شش میلادی بنا کردند
 هابعاً از آن زمان امپراطورهای روم مثل سلاطین ایران زنده گانی کردند و در پای
 ایشان علو از طغیان خدمت و چاکران بود

مانند امیر اطوار است با لیاقت کز اف کلک را غراب کرده و طوابق افسی

که با در افعالی از قشون مشاهده کردند از طرف مغرب حمله در گشته است

امیر اطوار می غریب ابریم زدند

یعنی در مابودین و ایشان بر حسب امر حضرت عیسی شهادت می یزدان و آید
رفته مالی آنها را نصیحت و مواعظ نمودند و خبرهای خوب تازه بر مردم میدادند
در لغت یونان خبر تازه خوب (از ادوان ریل) میگویند و اگر
استعمال با نخیل مبدل گشت و آن خبرهای خوبساین بود که حضرت عیسی این
برای این فرستاد شده تا معتقدین خود را نجات داده با آسمان بفرستد
در آن زمان مردمان فقیر ذلیل بسیار بودند و بسیاری هم غلامان
بسیار بودند که آقایان ایشان با آنها سمکاری نموده بسخی میزدند و شکوه
میکردند در مجسمهای تاریک در غل و زنجیرشان میکشیدند زیرا که در آن
حق آقایان بود که هر چه خواهند با غلامان خود بجای آرند -
این قهراد غلامان با کمال شغف و هوس جدید را قبول کردند که با آنها نوی
میداد بعد از مرگ با آسمان خواهند رفت بشرط آنکه بعضی معتقد بوده
خوب کردار و این باشند

سؤالات

شاکردان حضرت عیسی کیان بود و چه کردند - و چه قسمیه نخیل در ابتدا چه بود
چه قسم اشخاص در ابتدا بدین عیسی در میآمدند - جهت میل ایشان بدین او چه بود

۵۳- کلیسا — دیر زمانی گذشت که در ممالک از شام تا پاپا
 جمعی عیسوی پیدا آمدند در استبداد جماعتی اندک در ومانی فیسیر بودند
 رفته رفته زیاد شدند و غالباً عیسوی با در مکانی جمع میشدند که کتب
 اخبار قدیمه و مواضع حسنه و سرود را بخوانند و بشنوند و در میان هم
 منتشر کرد و هر یک از آن اجتماعات (اکلیز) نامیدند و بیست و هجده
 آنها را کلیسای عیسوی خوانند

سؤالات

عیویان چگونه اشخاص بودند — چگونه اجتماع میکردند
 آندای کلیسا چه بوده

۵۴- شهسوار عیسوی امپراطور با و حکام بلکه قریب تمام ملت
 دین قدیم خودشان را نگاه داشته بودند و از عیسویان سخت خشکین بودند
 که بنجد ایان ایشان عقیده نداشتند و لهذا امپراطوران قانونی وضع
 نمودند که مقتضی قتل و اعدام عیسویان بود که از عبادت بتان اقبال و اعتقاد
 داین از روی قانون منها بود و عیسویان اگر قوه در وجه صحن سیر
 بر بر می می بستند و محض شرف و خوشوقتی عامه شیر و خرس و یوز و پلنگ

بصرف آنها را میگردانند تا آنها را بزنند ولی عیسویها از این عقوبتها
 نهیستند و آشکارا اظهار مذہب نموده خودشان برای قبول این عقوبتها
 حاضرند

اشخاصی که از برای عقوبت بیاینگاه میزند ما زیر مینامید یعنی
 اقرارکننده و بعد از گشته شدن عیسویان اجساد ایشان را
 و محرم دانسته استخوانها را نگاه داشته بهترین با کار مقدسین میگرد

سوالات

علم مردم با عیسویان در چه حال بودند با ایشان چگونه رفتار میکردند
 آیا عیسویان از اعدام و عقوبت دشمنان ترس میدادند
 بعد از گشته شدن عیسویان هم کشتن آنها چه میکردند

۵۵- فیروز می عیسویان با وجود این زجر و بیاسات ساکنین
 نشین اتصالیان عیسوی میگردید تا در اسبصد سال قریب تا
 سکنه شهرهای ممالک ام عیبی بود در سال ۳۱۰ امپراطور گنیسیان
 در باب اجازه دخول مذہب عیسوی مقرر داشت و آنقدر در هر شهر
 نفرز نس مذہب عیسوی بود که او را (اوک) مینامید یعنی سرپرست

در قه رفته این او که با خیلی مقدر شد و جمعیت با نام انجمن مدیسی شکل
 میدادند و تریب عقاید عیسوی را تعیین میکردند انجمن بزرگ نخستین
 (کشیل غیبی) بود که در سال ۱۳۲۵ تشکیل یافت و او که با عباراتی ترکیبی
 که هنوز در نمازهای عیسوی خوانده میشود

سؤالات

مردمان چه وقت بدین عیسوی درآمدند امپراطور چه قانونی مقرر داشت
 تفصیل او که ما شرح دهیم

۵۶- گفتار - در آن عصر فهمیدند که عقاید قلبی باید خستباری
 باشد تا هر کس بتواند با سوده کی بطریقه مذنب خود رفتار نماید مثل
 اهل این زمان در عقیده و مذنب آزاد نبودند و لهذا امپراطورهای
 عیسوی مذنب بت پرستان را اذیت و آزار بسیار نمودند همان قسم
 که در سابق امپراطورهای بت پرست عیسویان را اذیت نمودند امپراطور
 در سال ۱۳۹۵ در سال ۱۳۹۵ اشخاصی را که پرستش خدایان میکردند
 فتوای قتل میدادند و از اینگونه اشخاص خبر در کتابت صحرا وجود داشت زیرا
 که آنها در جنگها و در زیر درختانی که نظر کرده می پنداشتند جمع میشدند و

قرن ششم میلادی از این اشخاص باقی بود

سوالات

۱- پر اهورامای عیسوی مذہب بابت پرستان چه میگوید

ب- پرستان در کجا یافت شدند

ج- خلاصه که باید از پر نمایند ۹۶

اولاً یونانیها در منہابت میپرستیدند و از رحم و شفقت خبری نداشتند حتی

عیسی برادری و مساوات با آنها آموخت

ثانیاً حواریین عیسی کتاب انجیل را انتشار دادند و بسیاری از مردم خصوصاً

قزاق عیسوی شدند

ثالثاً صیویان در پرستشوری در کلیسا جمع شدند تا از اجتماعات کثرت

کلیسای عیسوی ترویج یافت

رابعاً جانین در صده اذیت صیویان برآمده ایشان را همه حیوانات درند

میکردند و آن زمان را مار میگویند (یعنی قتل با صبر)

خامساً رفته رفته تمام مملکت عیسوی شدند و کشتیها قدرت بسیار یافته
 مجالس بزرگ منعقد می نمودند
 ششمساً اسپه اطور نامی عیسوی اشخاص بت پرستانه اصدده میزدند
 و آنها را کافر میخواندند

ماحصل کتاب اول (۷)

اولاً نخستین مردمان تربیت شده امانی مشرق بودند که زندگی کافی اجتماعی را
 آموخته زراعت زمین و استعمال فلزات میکردند و بسیاری از صنایع
 و کسب و تجارت و علوم را اختراع کردند
 ثانیاً مابین امانی مشرق عمده اهل مصر بودند که بنا بر نامی زیبا بنساختند
 طایفه یهود که حضرت عیسی از نسل ایشانست اهل مصر بودند
 ثالثاً امانی اروپا که در آن عصر وحشی بودند توسط مراوده با یونانیها و رومیها
 آسیمی پیدا کردند تا مملکت مصر و قسمتی از آسیا را متصرف شدند و بواسطه
 قوه عاتی که از برای آنها میرگشت تربیت یافته هنوز تربیت تمدن ایشان
 رو به تراید میسپا شد

راجعاً بعد از این تاریخ یونانیان ضعیف شدند و مغلوب مطیع رومن با
 گشتند و در منهایر وسعت عظمت افزوده یونانیان را مطیع خود ساختند
 و بطلاوه جزر شمالی و تقاد اسپان و ممالک کل و قسمتی از بریطانی را که امروزه
 موسوم با انگلیس است تصرف کردند و در منهایر توسط یونان تربیت یافته در نوبه
 خود سکنه ممالک مغرب زمین را که از آن پیش همه وحشی بودند تربیت کردند
 خامساً تربیت که در ابتدا منحصراً مشرق بود مندرجاً مغرب اہم بدائرة تمدن
 در آرد

سادساً طایفه رومن در نوبه خود ضعیف گردیدند و وحشیان جزیرت برما
 ایشان محظوظ نمودند و خراب کردند

سابعاً تاریخ قدیم در اینجا با تمام رسید تاریخ متوسط شروع میشود
 و تاریخ متوسط عبارتست از مدتی که فاصله مابین تاریخ قدیم و تاریخ
 جدید میباشد

کتاب و تیم

عصر متوسط

فصل اول

استیلا می ژرمن

۵۶- ژرمن ها - طوایف ژرمن در ابتدا در ممالکی که امروز
المان نامیده می شود ساکن بودند و طبیعت وحشی داشتند از زراعت
زمین و تربیت مواشی مطلع بودند ولی از علوم و کتابت و نقاشی و بنا
بدا چیزی نمیدانستند منازل ایشان در خانه های چوبی بود که در صحرا
تزیین میدادند جنگ و ستیز را بیادوست داشتند و غالباً در میان
خودشان بجنگ و نزاع مشغول بودند زیرا که بطوایف متعدد منقسم
میدند

بسیاری از ایشان بجال اجماع برای تحصیل ثروت بممالک امپراطورین
داخل گردیده شهرها را غارت میکردند

اگرچه قشون دولت من تا بکند اندازه جلو کسری نموده از تهدی
و عارت ایشان مانع بودند و نمیکد اشتند از حد تجاوز نمایند

سؤالات

طوائف زرمن ابتدا در کجا ساکن بودند و چه طبیعت داشتند چه چیزها میداشتند
و از چه چیزی اطلاع بودند در میان خودشان بچه کار اشتغال داشتند برای تحصیل
چه میکردند قشون دولت من چه میکرد

۵۸- استیلا می طوائف گت طوائف گت برد و قسمت بودند
لیری گت و این دو طایفه بزرگترین طوائف زرمن بودند
در ۳۷۵ از مکان و ما و ای خودشان فرار از دست هونها کردند
و هونها وحشیانی بودند که از آسیا آمده و بهر جا رسید خراب کرده بودند
زرمنها در فرار خود داخل مملکت امپراطوری کردند امپراطورها در آن
تا آنها بنامی جنگرا که اشتند ولی در ما بعد آنها را استخدام نمود
چیزی نگذشت که رئیس طایفه لیری گت موسوم به الاریکت هجوم نمود
شهرم را متصرف شد و عارت نمود و جانشین الاریکت بعد از او با تمام
رعایای خود بجنوب فرارند و شمال اسپان قده در آنجا منزل گرفتند

ذات سرزمین سلطنت نشین و بزی گت موسوم گت سؤالات

طوائف گت بر چند قیمت بودند در چه سنده از برای چه از مکان و ما و ای خودشان
بیرون رفته و بکجا داخل شده امراطور ما با آنها چه کردند الاریت می
لیری گت چه کار کرد جانشین او بعد از او چه کرد

۵۹- استیلا می بورگوند ما و و اندال ما -

امراطور با قشون رومی خودشان را که در مملکت گل که آشته بود بجهت
مافعه ایطالیا اخسار کردند و چون در معبر رود رن کسی برای مدتی
موجود نبود و طایفه ژرمنی موقع را مختصم شمرده داخل مملکت گل شدند
طایفه بورگوند در دره رود ساون و در ژوراسکنی گرفتند و آن
اراضی ولایت ایشان گردیده بنام آنها بورگونی موسوم گت مودا
بسیار نومند بودند اما طبعی غلامیم داشتند و چند می پیش از آن است
عیسوی در آمده بودند و طایفه و اندال از مملکت گل و بعد از اسپانی
عبور کردند و در طرف جنوب ساکن شدند که بعد از آن ملک
بنام ایشان خوانده شد و آنجا را اندلوزی دانند پس نام میدند

و بعد از آن ولایاتی که امروزه باسم آرژی (جزیره) و تویری
 (تونس) موسوم است تصرف نموده از مجموع اینها مملکت و اندک
 تشکیل یافت

و اندکها مردمانی وحشی طبیعت بسیار درنده بودند و از هر جا عبور
 میکردند ابدیه را خراب و کشتیان را مقتول میآخذند و در وقتان
 دوامی حاصل نمود

ژوستی مین امپراطور قسطنطیه در تاریخ ۵۳۴ افریقا را منخرست
 سوالات

دو طایفه ژرمنی چگونه داخل مملکت کل کردند و هر یک در کجا ساکن شدند
 و اندکها چه قسم اشخاصی بودند امپراطور قسطنطیه در چه تاریخ افریقا را منخرست

۱- استیلای فرانکها - فرانکها دسته‌های کوچکی
 بودند که در مملکت بزرگ سکسی داشتند یعنی چون در آنوقت بزرگ
 بدون سکنه بود امپراطورهای رومن این اجازه را بآنها داده در
 ایشان را بخدمت میگماشند رئیس ایشان که کلوتی نام داشت
 یکی از دسته‌های کوچک در تبعیت او بودند پادشاه تمام فرانکها

کرده تمامت مملکت گل را تصرف نمود و از آن وقت آنجا مملکت
فرانجامید

سؤالات

فرانجا که بودند و در کجا چه جهت ساکن شده بودند رئیس آنها چه شد

۶۱- استیلائی طوایف انگلو ساکنون -
ممالک انگلیس را در آن وقت برطانی مسیده میدند و متعلق با امپراطور
رمن بود تا زمانی که امپراطور با قسوان خودشان را از آنجا برداشتند
ساکنین مملکت چون از عمده دفاع کو بستن ایهای مملکت اکثر بر نیاید
طایفه ساکنین را یکی از طوایف رمن بود برای خدمت خود
نمودند و ساکنین با با اهل و عیال خود بتوسط کشتی از زمانی بیاید
و در جنوب انگلیس ساکن شدند ولی در ۴۵۵ ماسکه اصل مملکت نزاع
نموده ایشان را قبل رسانیدند سایر طوایف رمن که با انگل
نامیده میدند از دنا مارک آمدند و همان قسم رفتار کرد با لاخره
در قرن ششم هفت سلطنت در مملکت بر ریاضی تشکیل شده بود چهار
سلطنت از ساکنون ما در سمت جنوب و در سلطنت از طوایف

در طرف شمال و از آن زمان این مملکت را انگلتر خوانند

سؤالات

مملکت انگلیس در قدیم چگونه داشت چه شد که ساکسن با آن مملکت آمدند
و با سکنه اصلی مملکت چه کردند در قرن ششم چه سلطنت در بریطانی تشکیل شده بود

۶۲ - استیلا می طوایف استرگت و لمباردی

استرگتی را در ایتالیا سلطنتی موسوم بدولت استرگت تشکیل داده
بودند و سلطان آنها را اودریگت از ۱۰۴۱ الی ۱۰۵۲ م بارز نهادند

بود و او هم مانند امپراطورهای قدیم فرمان فرمای ایتالیا بود
بعد از آن ژوستینیان در ۵۵۲ م قسطنطنیه را فرستاده ایتالیا را تصرف نمود
و چندی نگذشت که طایفه لمبارد از جمله طوایف ژرمان از جبال
آلب گذشته و دره رود پوساکن شدند در ۵۶۸ م مملکت لمباردی
از ایشان تشکیل یافت که هنوز یک قسمت از دره رود پوساکن را لمباردی میگویند

سؤالات

تاریکت ما در ایالتی چه کرده بود سلطان آنها چند مدت بارها دست برد
روستی بین با ایالتی چه کرد حایه لمبار چه کرده و در کما سن شده

۴۳ - تاریخ تصرفات - مدت استیلا و تحیرات این

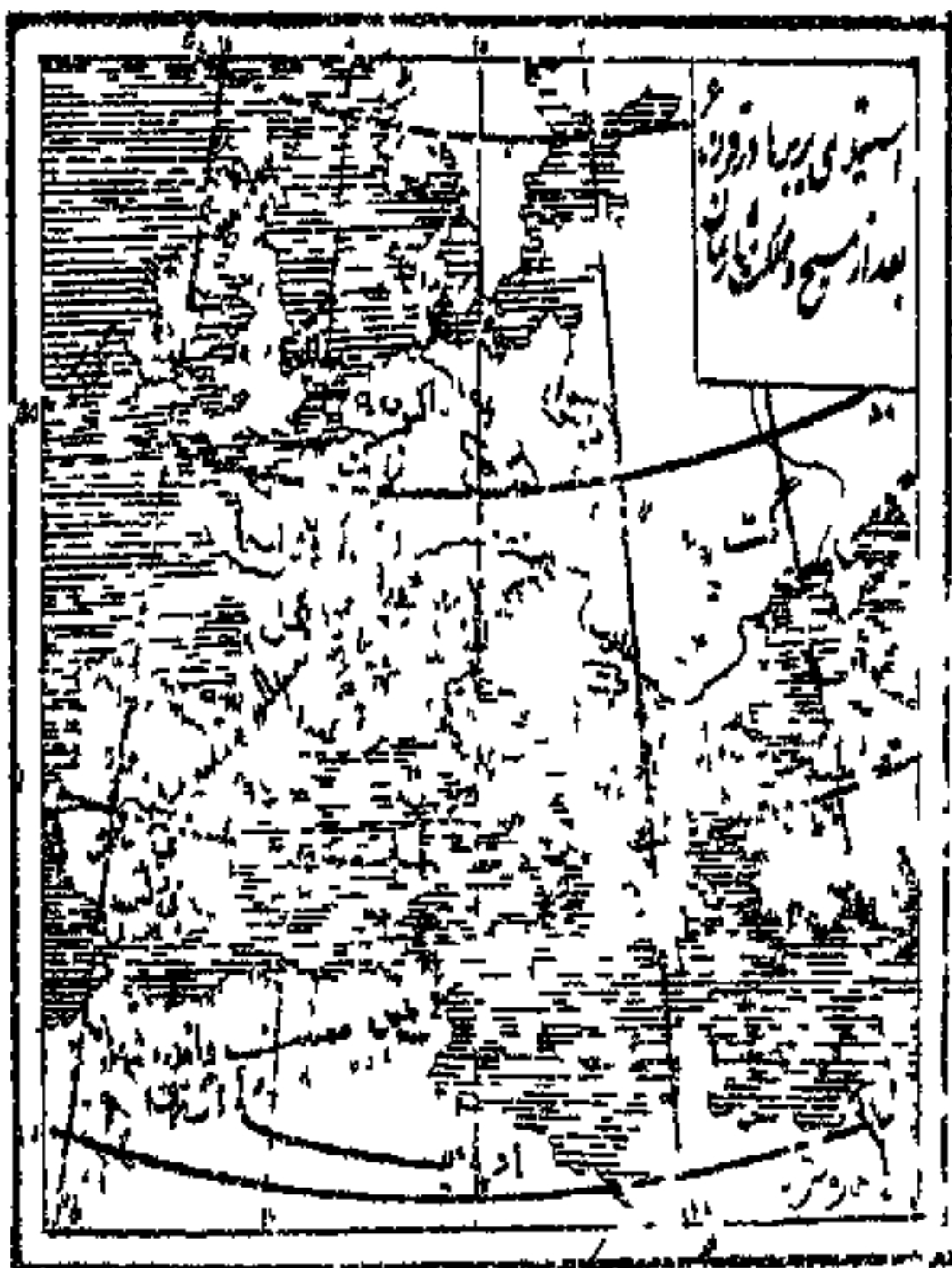
طوایف دو بیت سال امتداد یافت و تغییرات کلی از آنها حاصل
شد نقل از این تنجیر با مملکت رومن یک مملکت متقل بود بواسطه این علم
منقسم بخندین سلطان نشین و حشی گردید در این سلطان نشینها امالی
دو قسم بودند یکی طوایف رومن که در بیعت سلطان آمده بود و دیگر
اهالی اصلی مملکت که آنها را رومن میگویند و این دو طایفه با هم زندگی
میکردند بواسطه اثر معاشرت و حشی گری رومنها تحریف یافت ولی
همین رومی ما از دست رفت و بعد از آن نه راهی ساختند و نه عمارتی
بنا کردند امر زراعت بحدی تنزل نمود که تمام اراضی زراعتی مبدل
بجنگلهای خار و علف زار گشت

سؤالات

مدت استیلاي این طوایف چند امتداد یافت و چه اثرات بخشد جان مملکت
رومن بجا انجامید اهالی مملکت چند قسم بودند و معاشرت ایشان چه اثر نمود

۴۰۰ - تغییر مذهب در من تا - در منها در ابتدا تمام
 کافر بودند و فیدی مذهب داشتند ولی برکت از آنها که در
 حاکم منی شدند باین عیسوی در میآید نه طوائف کت و و اذال
 و بزرگوند و مبارز و در از سایرین مذهب عیسوی را پذیرفتند
 ولی تمام قوانین مذهب اچانکه کتیشها تعلیم میکردند کردن نهادند این
 طایفه از پروان اردن بودند که اعتقاد به تثلیث داشتند
 اما طایفه فرانک در سه گامیکه کلونی تعبد یافت در عیسه مذهب
 کاتولیک اختیار کردند و چون سکه مملکت کاتولیک مذهب بودند
 اطاعت فرانک را از سایر طوائف حسی بشیر طالب بودند و
 باین جهت سلاطین سلسله کلونی اقتداری کامل یافتند و در آن وقت
 کشیش بزرگ روم که موسوم به پاپ بود در همه جا محترم شد گیرگوار پاپ
 دعوات چند بانگلس فرستاد اما طایفه انگلوسا کتون را بزم عیسوی
 در آوردند در سلسله ۵۹۷ هجری بعد از آن در ابتدا می قرن ششم هجری
 پاپ طوائف در من که در زمانی ساکن بودند بزم عیسوی درآمدند
 سلاطین سلسله هردمی ضعف حاصل نموده و سلسله والیان کلورونی

تاریخ پادشاه اسپانیایی که در سال ۱۴۹۲ میلادی - ملک
 ویزیم گوتادور جنوب کل در شمال اسپانی - ملک بلرگوند در مالدون و در است
 قلمرو استرال در جنوب اسپانی در شمال افریقا - ملک فرانک و در ملک است انگلوساکسون
 در انگلیس است - اشروکت و مبارد در ایلیا

تبرقی نهادند شارل مارتل و پسرش از پاپ حمایت میکرد

سؤالات

زرمنا سابقاً چه عقیده داشتند پس از دخول در مملکت سمن چه حاصل
 طایفه فرانک در چه زبان بجزیب کانونیک درآمدند و سکه مملکت با آنها چگونه بود
 کشش بر رکن زرم چه نامیده میشد که گوار چه کرد

۶۵- شارلمان امپراطور شین ^ب - باید دانست
 که پسرین کوتاه پسر شارل مارتل پادشاه عافیه فرانک شد و شارلمان
 پسر پسرین کوتاه خزر عظیم ایطالیا را تصرف کرد و تسخیر رمانی را با تمام
 رسانید و در سنه ۸۰۰ توسط پاپ تاج امپراطوری بر سر نهاد و مملکت او را
 امپراطوری رمن میخواندند اگر چه در حقیقت شباهتی با امپراطوری رمن
 نداشت خزانیکه بلاد طرف غرب محکمت که بروست و حبان
 تقسیم شده بود دوباره در تحت امپراطوری مجتمع گردید و رمانی که
 بیوقت خزر امپراطوری قدم بود خزر او شد

سؤالات

پنجاه چشده شارلمان سپاه کرده در چه سال تاج اسپرطوری
 بر سر نهاد ترتیب مکت و امپراطوری او از چه قرار بود

خلاصه که باید از برکنند (۸)

اولاً ژرمن طایفه وحشی بودند که در المان سکنی داشتند بسیاری از
 آنها بجهت تحصیل ثروت با امپراطور نشین میآمدند

تا اینکه طایفه گوت که از جمله طایفه بون فسرار میگردد داخل مملکت شد

در سنه ۳۷۵ قبل از مسیح و در ابتدا در خدمت امپراطور باقیام نموده بعداً

آن هم را مستورا خشنه و سلطان و زیری گوت را در اسپانی تشکیل دادند

ثالثاً برگند و واندالها سواحل رود رین را خالی از قشون دیدند

و داخل مملکت گل شدند در سنه ۴۰۰ برگند با پادشاه نشینی موسوم به پورگندی

تشکیل نمود و واندالها در آنوقت سلطان نشینی برپا داشتند

رابعاً طایفه فرانک در بلجیک سکنی داشتند و در زمان سلطنت کلوی

حکمت گل را تصاحب کرد و از آن زمان محلت گل پادشاه نشین فرزانة موسوم
عاماً ساکونها و انگلیس با برطان گیرفتند و امپراطورهای روم
انجادست برداشتند ایشان مفت پادشاه نشین در آن محلت تشکیل دادند
و مجموع آن بانظر موسوم گشت

سازمان طوائف اشرار گشت در ایتالیا محلتی تشکیل داده بودند
در زمان آذربایجان اقداری حاصل کرد و مدار ایشان بسیار بود
در ۱۵۰۰ جانشین آنها شدند

سابقاً تنگت برابر (وحشیان) مدت دو قرن امتداد یافت و
تأسیس چندین محلت کرده که امالی آنها ترکیب از بربر و رزمین بودند و مدتی
ایشان از تمدن امپراطور نشین قدیم روم کمتر شد

ثامناً در مساندر ابتدا با فریودند و کم کم عیسوی شدند فراگما بین
کاتولیک درآمدند و طوائف انگلوساکون در روم بتوسعه حاجتی
تغییر مذیب داده با طاعت پاپ درآمدند

ثاسماً شارلمان صاحب ایتالیا در زمانی شد و تاج امپراطوری بر
بناد و محلتی موسوم امپراطوری رومین تشکیل داد

فصل دوم شریعت اسلام

۶۰۔ حضرت محمد ص ۳۔ در مدتی کہ در منہاجت سیر امپراطوری عرب
اشغال داشتند اعراب نزدیک خبر از امپراطوری شمرق را تسخیر نمودند
در پنج عصری ملت عرب تبعی از امپراطوری منہا شدند
و بنسب عیسوی در بنیادہ بودند بر قبیلہ از قبایل عرب ہی مخصوص شدند
و اورا تائیس میکرد ولی تمام آنها سنک حجر الاسود را محترم و مقدس
میدانستند و اورا درون خانہ کعبہ کہ بنائی مربع شکل است قرار دادند
بدو تبرک میجستند

یک نفر از انالی کتہ از قبیلہ قریش کہ نام مبارکش محمد و در ابتدا
سالاری اشغال داشت در سلسلہ دعوتی انہا رنمودہ فرمود خداوند
مرا بہ پیغمبری فرستادہ است کہ عالمیان ابدایت نامیم انالی کتہ
اورا بکشتن تہدیک کردند و از انجا ہجرت نمودہ بدینہ تشریف برد و دعوت
فرود اور تمام عربستان انتشار داد و جمعی از شجاعان عرب بن او را

نموده در راه نصرت او با کفار جهاد کردند تا پس از بیست سال مظلوم
منصور بکگه داخل شد

در ستم مبدلادی تمام عربستان دین او را قبول و او را اطاعت میکنند

سوالات

اعراب در چه وقت امپراطوری شرق را تسخیر کردند وقت عربیت که میشود
و چه عقیده داشتند و پیغمبر قرشی در چه سال ظهور فرمود و کارش بجا رسید

۴- اسلام - آیاتی که بر آن حضرت وحی می رسید بعضی
از اصحاب می نوشتند و از مجموع آن آیات کتاب مقدس قرآن مجید
گرفت که در نزد مسلمانان بسیار محترم است چنانکه آنجمل در نزد عیون
و تمام احکام و آداب مذہب اسلام در قرآن درج است
و آداب و قوانین اسلام از این قرار است

شهادت لا اله الا الله محمد رسول الله یعنی خدائی نیست جز خدا
یکانه و حضرت محمد رسول و دستاورد است احکامی که خداوند
نموده در قرآن درج شده ما در متابعت و اطاعت نمایند در بر شایسته

در پنج وقت نماز گزارند با آب یا خاک تطهیر و رفع نجاست کنند صدقه
 بدهند و شراب نخورند و در تکبیر اعمال مخالفه بین نکرند کسافی که با
 پیغمبر ایمان آورده اعمال شایسته کند در بهشت پراز گل و ریاضین قتی
 با انواع نعمتها مستغرق و در آن جاوید خواهند بود و مسکین و یتیمان و
 سوزان رفته آب جوش بایشان خواهند نوشتند
 این قوانین و احکام مذهب اسلام است تا بسین آن را مسلمان خوانند

سؤالات

مضی از احکام و قوانین مذهب اسلام را بگویند

۱- خلفاء - در ۳۲ حضرت محمد رحلت فرمود
 و یکدیگر بعد از آن حضرت یاقه جانشین او گردید خلیفه نامیده
 و مسلمانان اطاعت او را مانند اطاعت حضرت محمد واجب میدانند
 و شخص خلیفه هم پادشاه و هم سردار و هم رئیس مذهب ایشان بود
 چهار خلیفه اول در عربستان در مدینه منزل داشتند و خوانندگاه

عل رومی زمین را بندهب خود در آورند ولی ایشان مانند عیویان و عات
 مذہبی با طرف نینفر سازند بلکه قشون حرکت میداوند مسلمانان
 ما عل غیر اسلامی را از جمله عبادات میگردند و این حکما را اجبار
 فی سبیل الله پیامید

مسئله اول است

بعد از رحلت حضرت محمد چه شد خلفای اولیه در کجا توقف داشتند
 و چه کرده مسلمانان جنگ با کفار را چه می شمرودند و چه پیامید

۹۶- قنوق حاکم اسلامی - قشون مسلمان عبارتند از چند
 دسته بود و هر دسته بطرفی مامور میشد بدون اینکه احدی از ایشان
 بکلیه توقف و تعلق نماید زیرا که مسلمانان معتقد بودند هر کس در جایی
 کشته گردد فوراً بهشت خواهد رفت و لهذا ابداً ترسی از مرگ نداشتند
 و شجاعانه جنگ میکردند

قشون اسلام حاکم شام را در ۶۳۴ م تسخیر نمودند و در ۶۳۶ م مصر را
 که متعلق بامپراطور قسطنطنیه بود تسخیر ساختند و در ۶۴۲ م نام حاکم ایران
 بصره ایشان در راه

بعد از خلفای اربعه خلفای بنی امیه دمشق شام را پایتخت قرار دادند
 و همچنان بحکمت جهاد مداومت داشتند تا لشکر اسلام از طرف شرق
 ترکستان و شمال هند و سمان را منسوخ ساختند و از طرف مغرب نیز
 و انحراب و مراکش متصرف شدند

در سال ۷۱۱

بعد از آن از تنگه جبل الطارق گذشته با یک جنگ تمام مملکت اسپانیا
 منسوخ ساختند پس مملکت امپراطوری خلفا از اقیانوس اطلس تا
 رود سند امتداد یافت و هرگز مملکتی باین دست بزرگی دیده نشده است

سوالات

تسون اسلام چه ترتیب بود عقیده ایشان در باب جهاد چه بود شام و مصر
 و ایران را در چه نه متصرف شدند بعد از خلفای اربعه پایتخت بنی امیه در کجا بود
 دست مملکت اسلام چه ر بود با اسپانی چه کردند

۱- توقف مسلمانان در فرانسه را فسخ نمودند و شارل مارتن
 ایشان را در پو اطمیه متوقف ساخت ۲۳ و بعد از آن شارلمان آنها
 از جنوب فرانسه خارج نمود

که محل تولد حضرت محمد صلی الله علیه و آله در شهر مدینه است حضرت رسول آنحضرت (ص ۶۲۶)
 دوران مجادفات یافت (۶۳۲) - مسلمانان تصرف کردند شام و مصر و ایران و ترکستان
 و هندوستان و شمال افریقا و اسپانی را - بواسطه محال شکتی او ن شادری با نزل است
 (۶۳۲) - بغداد مکان خلفاست که محل تفسیر کرد (۱۲۵۸) قرطبه شهر اسپانی است
 که خلیفه دیگر نزل داشت

مردمان با در جزیره سیر میگردند

بعضی از مسلمانها در هندوستان در روی دریا بغارت و کسب غنیمت اشتغال
 داشتند و در تمام دریای مدیترانه با کشتیهای خودشان سیر میکردند
 و چون عیسویان را میدیدند آنها را اسیر نموده غلام و کنیز خود قرار میدادند
 غالباً در سواحل ایتالیایی و فرانسه را برای غارت ممالک ترکستانی خود
 آمده زمان اطفال را اسیر میکردند

تمام جزیره سسیل در تصرف ایتالیان در آمد و همچنین جزیره جزیر
 ایتالیان در نزدیکی شهر نیس قلعه محکم داشتند و اردو پانچان آنها را
 در سردان مینامیدند

سؤالات

مسلمانان باوانسهر چه کرده ؟ شارل بارنل و شارلمان با آنها چه کرده ؟
مسلمانان در افریقا چه مسکونه با صیویان رفتارشان از چه قرار بود ؟

۶۱- انقراض دولت عربی دولت خلفای خلیفین بطول نینجامیده و
پس از آن استبداد و خلیفه نشین تقسیم کرد که پایتخت یکی در بغداد و دیگری
در کربلا (قرطبه) بود در اسپانی و بعد از آن چند سلطنت اسلامی در
در مصر و شام و الجزایر و مراکش و ایران تأسیس شد
در ۱۰۵۹ میلادی از ترکستان آمدند و شهر بغداد را تصرف شد و قتل
عام کردند و در سه گاه خلافت بغداد منقرض گشت
در طی طایفه که باقی اسلام در آمده بودند در عقیده اسلامی باقی ماندند و خلیفه
الکون نیز مستقیم و قریب سیصد طبرون سلطان در عالم وجود دارد

سؤالات

دولت خلفا چه مقدار طول کشید ؟ حکمت اسلام بچه خلافت و سلطنت تقسیم
منو لها در چه تاریخ بر بلاد اسلام حمله نمودند و با شهر بغداد و خلافت چه کرده ؟
چند مسلمان در عالم وجود دارد ؟

۷۲ - تمدن اعراب - اعراب نهفته جنگجو بودند بلکه شرم و عجز
 و دست مپداشوند و چون ممالک ایران و یونان را فتح نموده
 در سمرقانی که در آن بلاد بود باقی گذاشته از خودشان بیرون بردند
 تمام و قریب در سمرقانی بجهت تحصیل علوم بنا نمودند

مدرس (سازمان) رفیق بنی برین مدارس علمی ایشان بوده اول کسی
 که معلمی اشتغال حب عرب بود و ماده الکل را اول پیدا کرد و علمها
 و مسجد های حیرت انگیز بنا نمودند اطراف شهرهای ایشان غایب بودند
 و مزروع بود در تمام عصر متوسطه را در جات از صیو به امتداد بر بود

سوالات

اعراب غیر از جنگجوی چه داشتند با مدارس یونان و ایران چه کردند
 کارهای عرب را شرح دهید

خلاصه که باید از برنمایند (۹۶)

اولاً پیغمبر عربی که نام مبارکش محمد بود در ششمین میلادی دین اسلام را آورد و تمام
اعراب بدین او درآمدند

ثانیاً - مذہب اسلام عبارت از احکامی است که در قرآن نازل گشته و خلاصه
آن اینست که خدائی جز خدای یگانه نیست و تمجید و فرستاده اوست محمد صلی
الله علیه و آله در بهشت جاوید مکان دارند و مسکین را امکان در دوزخ است

ثالثاً - خلفائی که جانشین آنحضرت بودند از ششمین تا ششمین مشغول جهاد
گردیدند تا تمام اهل رابانین اسلام در آورند

رابعاً - لشکر اسلام همیشه منظم و منضوب بودند و ممالک شام و مصر و ایران
و تمام شمال آفریقا و مملکت اسپان را تصرف نمودند

خامساً - مسلمانان بوسیله طایفه فرانک در قروج خود متوقف گردیدند ولی در حمال
مدیترانه در تحت اسم سارازان قتل و غارت استعمال داشتند

سادساً - مملکت امپراطوری خلفا در قرن دهم بچندین مملکت تقسیم شد که بموجب
اسلام باقی بودند

سابعاً - اعراب در سبیل اسلام بسیار داشتند علم طلب و شیمی را تکمیل نمودند و افریقا عالی ساق
عقد